

Uddannelsessamarbejde med vækstlande

En kortlægning over uddannelsessamarbejde med ni udvalgte vækstlande

Brogaard, Lena; Krøyer Rasmussen, Berit

Publication date:
2013

Document Version
Også kaldet Forlagets PDF

Citation for published version (APA):
Brogaard, L., & Krøyer Rasmussen, B. (2013). *Uddannelsessamarbejde med vækstlande: En kortlægning over uddannelsessamarbejde med ni udvalgte vækstlande*. Styrelsen for Universiteter og Internationalisering, Ministeriet for Forskning, Innovation og Videregående Uddannelser.

General rights

Copyright and moral rights for the publications made accessible in the public portal are retained by the authors and/or other copyright owners and it is a condition of accessing publications that users recognise and abide by the legal requirements associated with these rights.

- Users may download and print one copy of any publication from the public portal for the purpose of private study or research.
- You may not further distribute the material or use it for any profit-making activity or commercial gain.
- You may freely distribute the URL identifying the publication in the public portal.

Take down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact rucforsk@kb.dk providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

Styrelsen for Universiteter
og Internationalisering
Ministeriet for Forskning, Innovation
og Videregående Uddannelse

Uddannelsessamarbejde med vækstlande

En kortlægning over uddannelsessamarbejde
med ni udvalgte vækstlande

1.0 Introduktion

Rapporten sammenfatter de overordnede resultater fra en kortlægning udført i januar 2013 om de videregående uddannelsesinstitutioners uddannelsessamarbejde med ni vækstlande. Det drejer sig om BRIK-landene Brasilien, Rusland, Indien og Kina samt "andenbølgelandene" Indonesien, Mexico, Sydkorea, Tyrkiet og Vietnam.

Formålet med kortlægningen var at afdække *omfanget* og *karakteren* af institutionernes samarbejde med vækstlandene. Endvidere har hensigten været at undersøge institutionernes planer for fremtidig etablering af uddannelsessamarbejde med de respektive lande. Undersøgelsen er gennemført ved et spørgeskema tilsendt alle danske videregående uddannelsesinstitutioner. Af hensyn til og for at indfange de internationaliseringsforskelle, der gør sig gældende for de forskellige grupper af videregående uddannelsesinstitutioner, er tre forskellige spørgeskemaer anvendt over for henholdsvis universiteterne, professionshøjskolerne og erhvervsakademierne samt de kunstneriske, kulturelle og maritime uddannelsesinstitutioner.

Der er modtaget besvarelser fra 40 ud af 41 institutioner. Da det – særligt på grund af den begrænsede periode, institutionerne har haft til at svare – næppe kan lægges til grund, at alle besvarelser er helt udtømmende for den enkelte institution, er undersøgelsen især egnet til at give et billede af størrelsesforhold og den relative vægt, der lægges på de forskellige samarbejdsformer og -lande.

Af samme grund blev rapporten i første omgang forelagt som et udkast ved et seminar om uddannelsessamarbejde med vækstlande den 28. februar 2013. Efterfølgende har institutionerne haft mulighed for at komme med supplerende oplysninger.

Med udgangspunkt i det foreliggende materiale og institutionernes supplerende oplysninger beskrives den nuværende status for institutionernes samarbejde med de udvalgte vækstlande. Kortlægningen giver et billede af en allerede relativt veletableret praksis for at indgå i uddannelsessamarbejde af forskellige karakter med de ni vækstlande inden for alle de forskellige dele af den videregående uddannelsessektor, særligt universiteterne, professionshøjskolerne og erhvervsakademierne. Derudover viser resultaterne, at Tyrkiet og Kina generelt er de to mest samarbejdstunge lande, særligt når det drejer sig om de mere kendte samarbejdsformer som udvekslingsaftaler for studerende.

Resultaterne fra kortlægningen peger på, at de danske institutioners aftaler med vækstlandene er spredt udover en lang række forskellige samarbejdspartnere og områder i de respektive lande. Der er ikke en klar tendens til, at der samarbejdes med et snævert, veldefineret sæt af institutioner i de enkelte vækstlande.

Undersøgelsen demonstrerer også en stor spændevidde i typer af aftaler og anvendelsen af en række samarbejdsbetegnelser, både imellem og inden for de enkelte dele af den videregående uddannelsessektor.

Mobilitetsstatistikken for 2011 kan indledningsvist anvendes til at anskueliggøre de danske institutioners samarbejde med de ni vækstlande. Institutionerne er aktive i samtlige lande, når det drejer sig om ind- og udgående studerende på udvekslingsophold samt hele uddannelser, *jf. tabel 1*. Kina og Tyrkiet er de lande, hvorfra størstedelen af de indgående studerende kommer, og hvortil en stor del af de danske studerende ligeledes tager ud, særligt som led i udveksling.

Tabel 1. Den ind- og udgående mobilitet af studerende for de ni vækstlande i 2011 (bestand)¹

Land	Udveksling (antal studerende)		Hel uddannelse (antal studerende)	
	Indgående	Udgående	Indgående	Udgående
Brasilien	41	28	58	6
Indien	60	78	212	7
Indonesien	6	7	15	-
Kina	264	206	996	6
Mexico	60	74	59	5
Korea	92	48	15	-
Rusland	56	18	114	-
Tyrkiet	302	59	85	11
Vietnam	8	45	41	-
I alt	889	563	1.595	35

Kilder: Uddannelsesministeriets egne tal samt beregninger på baggrund af data fra Danmarks Statistik.

Både i relation til Kina og Tyrkiet er der ubalance i udvekslingsopholdene, men størrelsen af ubalancen er meget forskellig. Hvor 264 kinesiske studerende kom til Danmark i 2011, mens 206 danske studerende rejste den modsatte vej, tog 302 tyrkiske studerende til Danmark på udveksling, mens kun 59 danske studerende rejste til Tyrkiet i dette år. Den store ubalance mellem antallet af ind- og udgående udvekslingsstuderende gjorde sig ligeledes gældende for Sydkorea og Rusland.

I relation til hele uddannelser er der endnu større forskel på den indgående og den udgående mobilitet. Der er markant flere studerende fra vækstlandene, som kommer til Danmark for at tage en hel uddannelse end omvendt, uanset at de studerende fra vækstlandene er underlagt fuld deltagerbetaling (dog som hovedregel med mulighed for at modtage stipendier fra de danske institutioner).

Ud af det samlede antal studerende fra de ni vækstlande, der i 2011 var i Danmark for at tage en hel uddannelse, læste knap halvdelen en kandidatuddannelse på et af universiteterne. Det er tilfældet for over 70 procent af de indgående studerende fra henholdsvis Mexico, Sydkorea, Vietnam og Rusland. Det er dermed studerende, som har gode muligheder for at opnå arbejds- og opholdstilladelse og blive i Danmark efter endt uddannelse.

Størstedelen af de øvrige vækstlandestuderende, der læste en hel uddannelse i 2011, var optaget på en kort videregående uddannelse, og derudover læste en mindre andel en mellemlang

¹ Omfatter udvekslingsophold uanset varighed. Der kan være få danske studerende (under 5) på hel uddannelse i lande markeret med -. Tallene for de hele uddannelser inkluderer også ph.d.-studerende.

videregående uddannelse. For disse studerende var der begrænset mulighed for at opnå arbejds- og opholdstilladelse i Danmark efter endt uddannelse og dermed at indgå på det danske arbejdsmarked. Her var der således i højere grad tale om levering af en dansk kvalitetsuddannelse "for dennes egen skyld". Det er især de kinesiske og tyrkiske studerende, dette gør sig gældende for. En stor del af de studerende fra Kina og Tyrkiet, som kommer hertil for at læse en hel uddannelse, tager en kort videregående uddannelse.

Rapporten præsenterer resultaterne fra undersøgelsen i to overordnede temaer. Det drejer sig om, hvilke forskellige samarbejdsformer, der gør sig gældende, og hvilke planer for det fremtidige samarbejde, institutionerne tilkendegiver at have.

2.0 Hvilke samarbejdsformer er mest udbredte og med hvilke lande?

Som en del af kortlægningen har institutionerne angivet deres aftaler med partnere i de pågældende lande i forskellige kategorier. For samarbejdet, der knytter sig tæt til udbud af uddannelser, har kategoriseringen tilsigtet at følge Uddannelsesministeriets regulering inden for de enkelte dele af den videregående uddannelsessektor.

Nedenfor gennemgås samarbejdet, som det fremgår af institutionernes besvarelser, under syv overskrifter:

- udveksling af studerende (studieophold)
- udveksling af undervisere
- fælles uddannelsesforløb
- udbud af hele uddannelser
- strategiske samarbejder mellem institutioner
- samarbejde med erhvervslivet
- øvrige samarbejdsformer.

Under de syv overskrifter sammenfattes karakteren af de samarbejdsaftaler, institutionerne har angivet, og hvilke lande, der dominerer det samlede billede.

Det bemærkes, at samarbejde på ph.d.-området ikke var taget ud som et særskilt undersøgelsesfelt i spørgeskemaundersøgelsen. Flere institutioner har dog nævnt deres samarbejde på dette område, og det omtales under "øvrige samarbejdsformer".

2.1 Udveksling af studerende (kortere studieophold)

Udvekslingsaftaler, hvor institutionerne aftaler at udveksle studerende til studieophold af kortere varighed, er ikke overraskende den mest udbredte samarbejdsform af alle. Der er aftaler med institutioner i samtlige ni vækstlande fordelt på alle institutionerne, men langt de mest populære samarbejdslande er Kina og Tyrkiet, *jf. tabel 2*.

Tabel 2. Oversigt over udvekslingsaftaler

Land	Antal udvekslingsaftaler
Brasilien	41
Indien	20
Indonesien	2
Kina	130
Mexico	29
Rusland	18
Sydkorea	46
Tyrkiet	167
Vietnam	4

Udvekslingsaftalerne spænder over en lang række forskellige institutioner i de respektive lande. I relation til de to mest samarbejdstunge lande gør aftalerne sig hovedsageligt gældende med universiteter i landenes hovedstæder og de største byer, uanset hvilken del af den danske videregående uddannelsessektor, det drejer sig om.

En stor del af udvekslingsaftalerne med Tyrkiet er således med offentlige og private universiteter i Istanbul og Ankara. Istanbul University, som både tilbyder erhvervsrettede uddannelser og universitetsuddannelser, er heriblandt en genganger blandt de danske institutioner.

Udvekslingsaftaler med Kina er hovedsageligt med institutioner i Beijing og Shanghai og derudover med universiteter i Hongkong. De maritime samt kunstneriske og kulturelle institutioner nævner dog aftaler med tilsvarende institutioner i andre byer, her Guangzhou og Xian (Guangzhou Maritime College og Xian Conservatory of Music).

2.2 Udveksling af undervisere

En anden hyppigt anvendt udvekslingsform er udveksling af undervisere, som findes inden for alle sektorerne. Blandt de maritime uddannelser oplyser to af institutionerne om samarbejdsaftaler om lærerudveksling med institutioner i Brasilien, bl.a. Federal University of Rio de Janeiro.

Underviserudveksling forekommer at være særligt udbredt hos professionshøjskolerne og erhvervsakademierne, som har aftaler i både Brasilien, Kina, Rusland, Sydkorea, Tyrkiet og Vietnam. Derudover indgår udveksling af undervisere som et element i en del samarbejdsaftaler af strategisk karakter. Det gælder særligt universiteterne, som primært har udveksling af undervisere med brasilianske partnere. I den forbindelse skal det bemærkes, at universiteternes forskermobilitet ikke er belyst i undersøgelsen.

2.3 Fælles uddannelsesforløb

Fælles uddannelsesforløb dækker i denne sammenhæng over universiteternes udbud i udlandet af *hele uddannelser* i samarbejde med udenlandske institutioner, udbud af dele af hele uddannelser i udlandet som *frivillige og obligatoriske forløb* og herunder som *Erasmus Mundus-uddannelser*. For professionshøjskolerne og erhvervsakademierne dækker det over aftaler om *fællesuddannelser* og *parallelforløb* og for de kunstneriske og kulturelle uddannelser aftaler om *joint study programs*.

Det er altså samarbejder mellem en dansk og en udenlandsk institution om fælles uddannelsesforløb. Samarbejdet kan række lige fra aftaler om at indmeritere begrænsede dele af en af samarbejdsinstitutionens uddannelser i en egen uddannelse til aftaler om fælles produktion af hele uddannelser på en af parternes (eventuelt begge parter) campus med dobbelte, fælles eller multiple grader som resultat. Det er universiteternes, professionshøjskolernes og erhvervsakademiernes aftaler om henholdsvis frivillige forløb (universiteterne) og parallelforløb (professionshøjskolerne/erhvervsakademiernes), der dominerer mest i denne kategori i henhold til kortlægningen.

Institutionerne har aftaler med alle ni lande i kortlægningen, idet Kina og Tyrkiet igen tegner sig for størstedelen. Det er samarbejdsaftalerne med kinesiske og sydkoreanske institutioner, der ud fra de mobilitetsoplysninger, institutionerne opgiver, har været mest aktive i 2011/12, jf. tabel 3.

Visse aftaler fører enten til dobbelte eller fælles grader med en institution fra et af vækstlandene. To af universiteterne har som eksempel aftaler om obligatoriske forløb med hver sit kinesiske universitet, der fører til en dobbeltgrad². Et af universiteterne har endvidere – som et andet eksempel – en aftale med en mexicansk partner om en dobbeltgrad i International Business. De aftaler, som eksisterer i regi af Erasmus Mundus, fører ikke til nogen grad fra partnere i vækstlandene, da det kun er de europæiske institutioner, der kan være gradstudierende.

Tabel 3. De danske institutioners samarbejde om fælles uddannelsesforløb*

Land	Danske institutioner	Antal aftaler med institutioner i vækstlandet	Samlet antal indgående/udgående studerende 2011/12 ³
Brasilien	Aalborg Universitet	8	0/1
Indien	University College Capital, Aalborg Universitet, Aarhus Universitet	5	0/4
Indonesien	Københavns Universitet, Aalborg Universitet	3	4/2
Kina	Aalborg Universitet, Syddansk Universitet, Roskilde Universitet, Arkitektskolen Aarhus, VIA University College, Erhvervsakademi Sjælland	45	40/21
Mexico	Aalborg Universitet, Copenhagen Business School	6	3/9
Rusland	VIA University College, Aalborg Universitet	6	6/0
Sydkorea	Aalborg Universitet, Danmarks Tekniske Universitet	18	17/12
Tyrkiet	University College Capital	33	18/0
Vietnam	University College Capital, Aalborg Universitet	4	0/16

* Eksklusiv danske institutioners udbud af hele uddannelser i udlandet, som behandles under afsnit 2.4.

² Kun få af institutionerne har angivet, hvilken grad, aftalen fører til.

³ Mobiliteten er baseret på tal, som institutionerne selv har oplyst i besvarelsen, og er behæftet med stor usikkerhed. Universiteternes mobilitet er indregnet i tabellen som den faktiske og ikke planlagte mobilitet for 2011/12.

2.4 Udbud af hele uddannelser i vækstlandene

Den mest vidtgående form for uddannelsessamarbejde med udlandet er nok den aktivitet, som består af, at en dansk institution udbyder hele uddannelser i udlandet, enten i samarbejde med en derværende uddannelsesinstitution⁴ eller på egen hånd, fx gennem en filial i det pågældende land.

Inden for denne type af aktiviteter kan der yderligere sondres mellem udbud af godkendte danske uddannelser og udbud af andre, typisk mere lokalt tilpassede, uddannelser.

Denne type af samarbejdsaktivitet er det nærmeste, de danske institutioner kommer på egentlig transnational uddannelsesaktivitet.

Det er udelukkende universiteterne, der oplyser om denne form for aktivitet, i form af udbud i vækstlandene af hele uddannelser, som er dansk akkrediterede og godkendte. Det er i næsten alle tilfælde uddannelser ved Sino-Danish Centre for Education and Research (SDC) i Beijing, Kina. Der opregnes i alt 7 kandidatuddannelser, idet de tre uddannelser, der påregnes opstart fra efterårssemesteret 2013, er medregnet, *jf. tabel 4*. To universiteter oplyser om et andet udbud af kandidatuddannelse i samarbejde med henholdsvis University of International Relations og Zhejiang University i Kina. Begge kandidatuddannelser fører til en dobbeltgrad.

⁴ En variant af fælles uddannelsesforløb, jf. afsnit 2.3.

Tabel 4. Udbud af hele danske uddannelser i vækstlandene

Dansk institution	Udenlandsk institution	Land	Uddannelsesområde	Eneudbyder eller i samarbejde med andre institutioner
Copenhagen Business School	UCAS (SDC)	Kina	Kandidat i Public Management and Social Development (dobbeltgrad)	I samarbejde med University of the Chinese Academy of Science (UCAS) og øvrige danske universiteter
Danmarks Tekniske Universitet	UCAS (SDC)	Kina	Kandidat i Chemical and Biochemical Engineering (dobbeltgrad, fra 2013)	I samarbejde med University of the Chinese Academy of Science (UCAS) og øvrige danske universiteter
Københavns Universitet	UCAS (SDC)	Kina	Kandidat i Water and Environment (dobbeltgrad)	I samarbejde med University of the Chinese Academy of Science (UCAS) og øvrige danske universiteter
Københavns Universitet	UCAS (SDC)	Kina	Kandidat i Nanoscience and Technology (dobbeltgrad, fra 2013)	I samarbejde med University of Chinese Academy of Sciences (UCAS) og øvrige danske universiteter
Københavns Universitet	Zhejiang University	Kina	Kandidat i China Studies (dobbeltgrad)	I samarbejde med Aarhus Universitet og Oslo Universitet
Syddansk Universitet	UCAS (SDC)	Kina	Kandidat i Omics – Post-geonom Biovidenskab (dobbeltgrad, fra 2013)	I samarbejde med University of Chinese Academy of Sciences (UCAS) og øvrige danske universiteter
Aalborg Universitet	University of International Relations	Kina	Kandidat i China International Relations (dobbeltgrad)	I samarbejde med det kinesiske universitet
Aalborg Universitet	UCAS (SDC)	Kina	Kandidat i Innovation Management (dobbeltgrad)	I samarbejde med University of Chinese Academy of Sciences (UCAS) og øvrige danske universiteter
Aarhus Universitet	UCAS (SDC)	Kina	Kandidat i Neuroscience and Neuroimaging (dobbeltgrad)	I samarbejde med University of the Chinese Academy of Science (UCAS) og øvrige danske universiteter

Der er ingen institutioner, der oplyser om udbud af ikke-danske uddannelser, altså uddannelser, som ikke er dansk akkrediteret, men som i videre forstand er tilpasset det lokale marked og lokale omstændigheder.

2.5 Strategiske samarbejder

Samarbejdsformen "strategisk samarbejde" er ikke entydigt defineret. Her betragtes strategisk samarbejde som et samarbejde mellem to eller flere videregående uddannelsesinstitutioner på tværs af grænser, der indebærer mere end bilaterale aftaler om udveksling af studerende, udveksling af undervisere eller om fælles uddannelsesforløb, som altså i en eller anden forstand er "dybere". I henhold til kortlægningen er der en hel række af meget forskellige typer af aftaler mellem de danske uddannelsesinstitutioner og partnere i vækstlandene, der hører ind under denne kategori. Det er primært universiteterne, der oplyser om aftaler, som har karakter af strategisk samarbejde, og som selv anvender betegnelsen.

De aftaler, der har karakter af strategisk samarbejde, indebærer typisk en række forskellige elementer, som kan være alt fra samarbejde om fjernundervisning til samarbejde om forskning. En af institutionerne har herunder et samarbejde med to kinesiske partnere, der inkluderer både lærerudveksling, fjernundervisning og overvejelser om udviklingen af en fælles kandidatuddannelse, *jf. tabel 5*.

Tabel 5. Eksempler på samarbejdsaftaler af strategisk karakter

Dansk institution	Samarbejdspartner	Land	Aftalens indhold
Copenhagen Business School	Institute of Management Technology, Gazirabad	Indien	Samarbejde om forskning og undervisning
Danmarks Tekniske Universitet	Korea Advanced Institute of Science and Technology (KAIST)	Sydkorea	Et forskningscenter omfattende udveksling af ph.d. og post.doc samt på sigt masterstuderende
IT-Universitetet	Indian Institute of Technology Mandi	Indien	Fælles kursusafvikling og udvikling inden for et bestemt fagfelt. Aftalen indebærer endvidere forskerudveksling og forsknings samarbejde med mulighed for udveksling af studerende på sigt
Det Kgl. Danske Musikkonservatorium	Shanghai og Shenyang Conservatory	Kina	Lærerudveksling, distance learning aktiviteter samt drøftelser om en joint master som lydproducent med erhvervslivets partnerskab
Københavns Universitet	Peking University	Kina	Udbud af sommerkurser som del af et større strategisk samarbejde med International Alliance of Research Universities (IARU)
Roskilde Universitet	East China Normal University	Kina	Et mangeårigt samarbejde om forskning, udveksling af studerende og akademisk personale samt uddannelsesudvikling. Samarbejdet er institutionaliseret i form af et fælles center: "Sino Danish Center for Research in Work and Learning (SDCRWL)"
University College Sjælland	National College of Education Hanoi	Vietnam	Træning, undervisnings samarbejde, udvikling af udbud
VIA University College	Sichuan University	Kina	Samarbejde om udveksling og parallelforløb samt en hensigtserklæring om fremtidige forsknings- og udviklingsaktiviteter
Aalborg Universitet	Universidade Federal do Rio de Janeiro	Brasilien	Memorandum of Understanding med henblik på samarbejde om forskning, udveksling af studerende/undervisere m.m.
Aarhus Universitet	Can Tho University	Vietnam	Forsknings- og uddannelsessamarbejde forankret i en bevilling fra Danida. Indebærer også et erhvervssamarbejde med VIDATECH ⁵

Udover de nævnte eksempler i tabellen oplyser et af universiteterne om en række strategiske samarbejdsaftaler med kinesiske universiteter. Ifølge universitetets egen beskrivelse indebærer samarbejdet uddannelse, forskning og talentudvikling med afsatte midler til etablering af konkrete projekter. Et andet universitet oplyser om strategiske samarbejdsaftaler med universiteter i

⁵ En sammenslutning af danske virksomheder inden for dambrugsteknologi.

henholdsvis Brasilien og Kina – begge omhandler en hensigtserklæring om online studenterprojektsamarbejde og forskningsamarbejde. Blandt erhvervsakademierne er der flere institutioner, der beskriver samarbejde, som har karakter af at være strategiske. Der nævnes bl.a. bilaterale aftaler med universiteter i Rusland og Tyrkiet, der indebærer samarbejde om netværk, udveksling af lærere/studerende, praktiksamarbejde, udveksling af materialer og projektsamarbejde.

2.6 Samarbejde med erhvervslivet

Det fremgår af kortlægningen, at de danske videregående institutioners samarbejde med erhvervslivet foregår i en række forskellige formater, fx gennem aftaler om praktik og udvikling af undervisningsudbud.

Praktiksamarbejdsaftaler er den mest udbredte form for erhvervssamarbejde. I 2011/12 var Kina, Vietnam og Indien de lande, som flertallet af de danske studerendes praktikophold fandt sted i, ud fra institutionernes oplysninger om deres aftaler, *jf. tabel 6*. Den samlede, oplyste udgående mobilitet for perioden var 162 studerende, hvoraf størstedelen tog til Kina.

Tabel 6. Praktiksamarbejdsaftaler⁶

Land	Dansk institution	Eksempel på partner i udlandet	Samlet udgående antal studerende 2011/12
Brasilien	Metropol	Universidade Católica de Brasília (UCB)	0
	Arkitektskolen Aarhus	Pedro von Ellichausen Architects	
Indien	UC Nordjylland	Orphanage in Pondicherry	22
	UC Lillebælt	C.S.I Mission General Hospital	
	Arkitektskolen Aarhus	Studio Mumbai	
Kina	UC Nordjylland	Beijing University of Technology	69
	KEA	WUXI Institute of Technology	
	Metropol	Peking University	
	UC Sjælland	J&D Bilingual Pre-School Chengdu	
	UC Lillebælt	Oasis International Kindergarten	
	VIA UC	Changzhou Institute of Technology	
	Arkitektskolen Aarhus	Ecolaborate, BIG (Kina afd.), Adept (Kina afd.), Datrans architecture office	
Korea	UC Nordjylland	Suwon University	2
	Århus Maskinmesterskole	Wärtsila	
Mexico	UC Lillebælt	Universidad Latina de América (UNLA)	3
	Arkitektskolen Aarhus	Skandinavisk Design Center	
Tyrkiet	UC Nordjylland	Beykent University, Okan University	14
	Arkitektskolen Aarhus	Superpool	
	UC Capital	Dokuz Eylül University	
	Metropol	Ankara Üniversitesi, Ege Üniversitesi	
Vietnam	UC Sjælland	NCE Hanoi (National College of Education), Hanoi Medical University	52
	UC Lillebælt	Hanoi International Kindergarten	
	UC Nordjylland	University of Architecture	
	VIA UC	Hutech University of Applied Sciences	

⁶ Mobiliteten er beregnet ud fra de tal, institutionerne har oplyst i forbindelse med de enkelte aftaler om praktiksamarbejde. Tabellen viser den faktiske mobilitet, inkl. de aftaler, der var inaktive i den pågældende periode.

Det er erhvervsakademierne og i høj grad professionshøjskolerne, som er aktive, når det gælder praktiksamarbejdsaftaler, hvilket formentlig afspejler, at praktik indgår som et obligatorisk element på disse uddannelser. Erhvervsakademierne og professionshøjskolernes aftaler er hovedsageligt med partnere i Kina, Indien, Vietnam og Tyrkiet, og derudover i mindre omfang Brasilien, Sydkorea og Mexico.

De maritime, kunstneriske og kulturelle institutioner samarbejder ligeledes med erhvervslivet, men kortlægningen tyder på, at det er i noget mindre omfang og afhænger af type af uddannelse. Praktik er i højere grad et integreret element i nogle uddannelser, som arkitekt og design, end andre uddannelser på området (Kulturministeriet, 2012)⁷. En af institutionerne oplyser endvidere, at det er op til de studerende selv på denne institution at finde et praktiksted, hvorfor institutionen ikke indgår aftaler om praktik med udenlandske partnere.

På universiteterne gennemføres praktikophold som oftest inden for rammen af projektorienterede forløb. De studerende har herunder mulighed for selv at arrangere et praktikophold i ind- eller udland. Det er ikke obligatorisk, og der er ikke praksis for, at universiteterne har aftaler herom med partnere i udlandet, hvorfor universiteternes praktiksamarbejde ikke har indgået i kortlægningen.

Udover praktiksamarbejdsaftaler har institutionerne også aftaler om rekruttering af studerende, som et af erhvervsakademierne oplyser det i relation til Kina. Et andet eksempel er etableringen af et samarbejde mellem et erhvervsakademi og innovationscentret i Shanghai, Kina, der indebærer et pilotprojekt omkring praktikpladser for danske studerende.

2.7 Øvrige samarbejder

Udover de nævnte typer samarbejde, har institutionerne oplyst om aftaler, som ikke umiddelbart lader sig placere under de allerede nævnte kategorier. De øvrige samarbejdsaftaler vedrører korte projekter i form af fx sommerskoleforløb og workshops og længerevarende aftaler, der udelukkende drejer sig om forsknings- og ph.d.-samarbejde. Eksempler herpå er to institutioners aftaler om udbud af sommerkurser med henholdsvis Nordic Centre i Shanghai, Kina, og Universidad Latina de América i Mexico, og tre universiteters aftaler om ph.d.-samarbejde med kinesiske, indonesiske og brasilianske partnere, *jf. tabel 7*.

De øvrige samarbejder, som institutionerne har beskrevet, giver et indblik i, hvordan universiteterne inddrager erhvervslivet i deres uddannelsessamarbejde med vækstlandene. Et af universiteterne har en aftale med en dansk virksomhed, hvor udvalgte danske studerende skriver speciale med virksomheden som partner og laver feltarbejde for den pågældende virksomhed i Indien. Desuden har en professionshøjskole kombinerede studie- og praktikophold i samarbejde med Dong Hua University i Kina.

⁷ Kulturministeriet (2012): "Internationaliseringen ved de kunstneriske og kulturelle videregående uddannelsesinstitutioner". Rapportsammendrag. Rapporten er udarbejdet af Sekretariatet for Kulturministeriets Rektorer.

Tabel 7. Eksempler på øvrige samarbejdsformer

Dansk institution	Samarbejdspartner(e)	Land	Indhold
Arkitektskolen Aarhus	Central Academy of Fine Arts	Kina	Fælles workshops
Danmarks Tekniske Universitet	Estate University of Campinas Unicamp/Federal University of Rio de Janeiro/ Pontificia Universidade Católica	Brasilien	Ph.d. samarbejde og udveksling af honors program masterstuderende (Science Without Borders)
Designskolen Kolding	Tongji University	Kina	Et 5 ugers fælles undervisningsprojekt hvert efterår inden for service design for kommunikations-, interaktions- og industrielt design og virksomheder
IT-Universitetet	Danske Bank	Indien	Udvalgte ITU-studerende skriver speciale vedr. global interaktion med Danske Bank som partner, og laver feltarbejde i Danske Bank i Indien
Det Kgl. Danske Musikkonservatorium	Donghua University	Kina	Visiting scholar samarbejde
Københavns Universitet	Nordic Centre at Fudan	Kina	Udbud af sommerkurser
Københavns Universitet	Lomonosov State University, Moskva og Sankt-Peterburgskij Gosudarstvennyj Universitet	Rusland	Carlsberg stipendiater
Roskilde Universitet	Ocean University	Kina	Udveksling af ph.d.-studerende
University College Lillebælt	Universidad Latina de América	Mexico	Sommerskole
VIA UC	Dong Hua University, IFAParis/ Sichuan University/ Sichuan Normal University	Kina	Kombineret studie- og praktikophold, kinesiske studerende på sommerskole i Danmark, workshops
Aalborg Universitet	Guangdong University of Technology	Kina	Ph.d.-samarbejde
Aarhus Universitet	Hasanuddin University	Indonesien	Forsknings- og uddannelses-samarbejde med fokus på ph.d.-området

3.0 Institutionernes tilkendegivelser om planer for det fremtidige samarbejde med vækstlandene

Kortlægningen viser, at der generelt er en stor interesse blandt institutionerne for at etablere flere aftaler om uddannelsessamarbejde med de ni vækstlande. Blandt universiteterne har cirka halvdelen givet udtryk for, at de på sigt overvejer at etablere flere aftaler, og den anden halvdel er allerede i gang. Særligt Brasilien og Indonesien fremstår som primære destinationer for universiteternes fremtidige planer.

Tilsvarende gør sig gældende for professionshøjskolerne og erhvervsakademierne, hvor syv er i færd med at etablere flere aftaler om samarbejde – hovedsageligt i Brasilien, og de resterende overvejer at gøre det. De øvrige lande, der nævnes, er Tyrkiet og Kina.

Interessen synes i mindre udtalt grad hos de kunstneriske, kulturelle og maritime uddannelsesinstitutioner, hvor den ene halvdel tilkendegiver, at de ikke har planer om at etablere flere aftaler. Den anden halvdel overvejer muligheden for på sigt at etablere flere aftaler, hvilket er overvejelser primært møntet på Brasilien, Indien, Kina og derudover Mexico, Sydkorea og Vietnam.

April 2013

Rapporten er udarbejdet af Lena Brogaard og Berit Krøyer Rasmussen
Styrelsen for Universiteter og Internationalisering